



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

basisschool Emmaus

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 20 februari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 6 december 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van basisschool Emmaus. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op Basisschool Emmaus, locatie Buitenhofstraat is voldoende en op sommige punten goed beoordeeld. De leraren doen veel moeite om de (taal)achterstand bij de doelgroepkleuters weg te werken. Hiervoor gebruikt de vroegschool een breed aanbod voor taal- en rekenontwikkeling. Voor de motorische ontwikkeling zijn er in de week verschillende activiteiten gepland. De leraren hebben de thema's door het jaar heen gepland en informeren de ouders hierover. De kleuters en hun ouders krijgen in het kader van het thuisprogrammamateriaal mee om thuis te oefenen. Verder gaan de leraren respectvol om met de kleuters en betrekken ze alle kleuters bij de lessen. De lokalen zijn taalrijk ingericht. Zo hebben de leraren bij veel voorwerpen labels met de naam erop geplakt, we zien getallenlijnen, van veel activiteiten zijn platen opgehangen en de speel- en bouwhoeken zijn zo ingericht dat de kleuters prima aan spelen en leren toekomen. Dat alles stimuleert de kleuters ook om met het Nederlands bezig te zijn. De vroegschool weet waar de kleuters goed in zijn en waarin ze nog verder kunnen groeien, dat houden de leraren bij. De kleuters die achterblijven in hun ontwikkeling krijgen extra hulp. Een sterk punt van de vroegschool is de samenwerking met de Peuterschool, locatie Emmaus Buitenhofstraat. De directeur, de locatieleider, de intern begeleider en de leraren zorgen ervoor dat de kwaliteit van de educatie op de vroegschool van hoge kwaliteit blijft. Dit onderzoeken ze elk jaar en ze geven hun bevindingen door aan het bestuur en aan de ouders.

Wat kan beter?

Er zijn geen punten die beter kunnen.

Bestuur: Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)
Bestuursnummer: 24597

School: Emmausschool, locatie Buitenhof

Totaal aantal leerlingen: 200

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 48

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 53%

BRIN: 17ZI- C1

Wat moet beter?

Er zijn geen punten die beter moeten.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van Emmausschool.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, interne begeleiders en directieleden.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van Basisschool Emmaus, locatie Buitenhof.

Conclusie

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op de Basisschool Emmaus, locatie Buitenhof is voor sommige onderdelen als voldoende en voor andere zelfs als goed beoordeeld. De vroegschool heeft een prettig en veilig pedagogisch klimaat waarin de kleuters in staat worden gesteld om te leren. Op dit fundament bouwt de vroegschool verder aan de brede ontwikkeling van de kleuters en het wegwerken van taalachterstanden. Daarnaast is er ruime aandacht voor sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van de kleuters. De vroegschool heeft een stelsel van kwaliteitszorg waar de vroegschoolse educatie onderdeel van is.

Context

Basisschool Emmaus, locatie Buitenhof is een school in Rotterdam in de deelgemeente Delfshaven. De school heeft twee locaties. De inspectie heeft de locatie Buitenhof bezocht. De vroegschool heeft een gemengde leerlingenpopulatie waarvan 53% een leerlinggewicht heeft. De meeste peuters spreken bij de start in de voorschool geen Nederlands. De vroegschool zet zich daarom met de ouders en de voorschool in om de kinderen zo snel mogelijk Nederlands te leren. De voor- en de vroegschool werken intensief samen en hebben dit vastgelegd in een overeenkomst. Het doel van deze samenwerking is het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van Basisschool Emmaus, locatie Buitenhof.

3.1. Onderwijsproces is een stevige basis voor de taalontwikkeling

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

De standaard 'aanbod' van de voorschool hebben we als goed gewaardeerd, omdat de school voor de ontwikkeling van de doelgroepkleuters meer dan het vve-programma gebruikt. Zo heeft de school een extra aanbod voor de woordenschatontwikkeling en voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong. Ook is er extra aandacht voor fonemisch bewustzijn en zijn de lokalen ingericht met veel aandacht voor taal, zoals de woordmuur en de labels bij allerlei voorwerpen laten zien. Uitgebreide aandacht voor de taalontwikkeling is noodzakelijk, omdat de meeste kinderen bij de start in de voorschool geen Nederlands spreken. Voor de rekenontwikkeling is er een breed aanbod, waaronder een aanbod voor de rekenbegrippen, gecijferd bewustzijn en verschillende materialen en spellen om het rekenen spelenderwijs te leren. Naast een aanbod voor taal en rekenen zijn er ook lessen over waarin de kleuters leren hoe zij zich verhouden tot zichzelf en de anderen in hun omgeving. Voor de motorische ontwikkeling van de kleuters zijn er verschillende activiteiten, zoals één keer per week een bewegingsles, én keer in de week een gymles van de vakdocent, het buitenspel en Schrijfdans.

De standaard 'zicht op ontwikkeling' is ook als goed gewaardeerd, omdat de kleuters breed worden gevolgd. De leraren gebruiken een leerlingvolgsysteem met de ontwikkelingslijnen en de tussendoelen beginnende geletterdheid en gecijferdheid. Het leerlingvolgsysteem van de voorschool bouwt voort op het peutervolgsysteem van de voorschool. Ook is de doorgaande lijn van groep 1, via groep 2 naar groep 3 geborgd. Verder brengen de leraren in groep 2 met een toets het niveau van de beginnende geletterdheid en gecijferdheid bij de kleuters in kaart gebruikt. De verzamelde gegevens en data worden

geanalyseerd en besproken om de ontwikkelingsbehoefte van de kleuters in kaart te brengen. De vroegschool bepaalt voor elke kleuter of er sprake is van een stagnatie of een ontwikkelingsvoorsprong. Vervolgens wordt het aanbod, het didactisch handelen van de leraren en de begeleiding en zorg georganiseerd en vastgelegd in het groepsoverzicht en het groepsplan.

De standaard 'didactisch handelen' van de leraren is voldoende en toegespitst om de taalachterstanden bij de kleuters weg te werken. De sterkste kanten van het didactisch handelen zijn de structurele activiteiten om de taalontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Deze zijn effectief, want de kinderen leren in het Nederlands spreken. De ouders die de inspectie heeft ontmoet hebben mooie voorbeelden hiervan gegeven.

Tijdens de lesbezoeken hebben we gezien dat de leraren in de kleine kring vroegschoolse educatie verzorgen en individuele kleuters helpen. Na de les geeft de leraar procesfeedback aan de kleuters hoe ze het gedaan hebben en de kleuters mogen ook hun mening geven over de les. Tijdens de activiteiten bevorderen de leraren het aanpakgedrag en leren de kleuters. Bijvoorbeeld door hen te laten vertellen hoe ze aan hun oplossing zijn gekomen. Verder leggen de leraren duidelijk uit aan de kleuters wat ze moeten doen en wat ze van de kleuters verwachten. De kleuters zijn daarom actief betrokken en er heerst een taakgerichte werksfeer in de groepen.

De standaard 'extra ondersteuning' is als voldoende beoordeeld. De school heeft de extra ondersteuning voor leerlingen, die daarvoor in aanmerking komen gepland. De leraren stellen voor deze leerlingen een handelingsplan op. Dit plan wordt in overleg met de intern begeleider opgesteld en met de ouders besproken. Na maximaal 8 tot 10 weken wordt het handelingsplan geëvalueerd. Wanneer het handelingsplan niet het gewenste resultaat heeft, bekijkt de vroegschool of het nodig is om een externe deskundige in te schakelen. Hiervoor heeft de vroegschool toestemming van de ouders nodig. Als de kleuter een grote ontwikkelingsachterstand heeft wordt, na overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Dit evalueert de school periodiek en de leraren bespreken de resultaten met de ouders.

De standaard 'samenwerking' is als goed beoordeeld, omdat de vroegschool samenwerkt met de voorschool Peuterschool, locatie Emmaus Buitenhof en externe ketenpartners. De samenwerking met de voorschool is er op gericht om de doelgroepkinderen zonder achterstand te laten starten in groep 1 van de vroegschool. Vanuit de school is er een coördinator aangesteld, die als taak heeft om de ontwikkelingen in de voorschool en de vroegschool te volgen en waar nodig te sturen. Daarnaast heeft deze coördinator de verantwoordelijkheid om de doorstroom van de leerlingen en de afstemming het ontwikkelingsproces tussen de voor- en vroegschool in goede banen te leiden. Er is een doorgaande lijn van de

voor- naar de vroegschool. Zo worden de thema's samen gepland en werken de vve- coach en de intern begeleider op het gebied van de zorg en begeleiding samen.

De ouders worden structureel geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. De bijdrage van de ouders aan deze ontwikkeling wordt stevig gestimuleerd, bijvoorbeeld door materiaal mee te geven aan de ouders om thuis met hun kind te oefenen. De school neemt dat serieus en vraagt de ouders en de kleuter daarnaar. De ouderconsulent van de school speelt een belangrijke rol bij de samenwerking met ouders en om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Zij organiseert ook informatiebijeenkomsten voor de ouders. Hoe beter ouders op de hoogte zijn van wat hun kinderen meemaken op de vroegschool en wat er van hen gevraagd wordt, hoe beter ze hun kinderen kunnen begeleiden. Daarom nodigt de school ouders tweemaal per week om tijdens de inloopochtend een half uur in de groep aanwezig te zijn en mee te doen met hun kind.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie: De kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur zijn sterke punten

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De standaard kwaliteitszorg is als goed gewaardeerd, omdat vroegschool Emmaus, locatie Buitenhofstraatstraat de eigen aspecten op overtuigende wijze laat zien. De zorg voor kwaliteit is vastgelegd in het Voorschool en vroegschoolplan 2018-2019. In dit plan zijn ook de ambitieuze doelen vastgelegd. Voorbeelden van deze doelen zijn het verhogen van de leerresultaten op sociaal en cognitief gebied en de taalachterstanden wegwerken door de woordenschat en de mondelinge taalvaardigheid te vergroten.

De vroegschool bespreekt in een regelmatige cyclus met de voorschool wat de kwaliteit van de educatie is. Zo zijn er afspraken over het scholings- en trainingsaanbod, opbrengstgericht werken, overleggen en het ouderbeleid. Deze samenwerking was tijdens het onderzoek zichtbaar. Verder bevordert de vroegschool de betrokkenheid van ouders. Hiervoor is een ouderbeleidsplan geschreven dat de voor-en vroegschool uitvoeren.

De kwaliteitszorg van de vroegschool is een apart onderdeel in het monitoringsysteem van het bestuur. De vroegschool verantwoordt

zich over alle aspecten van de vroegschoolse educatie aan het bestuur en de samenwerking met de voorschool. Een mooi voorbeeld is de integrale audit van de voerschool. Hiervoor gebruiken de auditors een speciale kijkwijzer.

De kwaliteitscultuur is als goed gewaardeerd, omdat er een professionele kwaliteitscultuur is. Bijvoorbeeld open houding van de leraren als het gaat om feedback geven en nemen. Ook werken alle betrokkenen gezamenlijk aan de realisatie van de doelen en ambities over de doorgaande lijn van de voor- en vroegschoolse educatie. Verder laten de leraren zich regelmatig scholen om de kwaliteit van de vroegschoolse educatie hoog te houden. Zoals trainingen in het kader van het woordenschatonderwijs, het onderwijs aan kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong, de motorische screening van kleuters en het werken op een opbrengstgerichte wijze. Er zijn ook afspraken gemaakt over het bezoeken van de lessen door de directie en de intern begeleider. De nabesprekingen daarvan geven input voor verbetering van de kwaliteit van de lessen.

De voerschool verantwoordt de onderwijsresultaten aan het bestuur middels een monitor, tijdens de begrotingsbesprekingen en de gesprekken over de kwaliteit van de educatie. De voerschool verantwoordt zich ook naar de ouders door hen te informeren over de samenwerking, de kwaliteit van de vroegschoolse educatie en de ontwikkeling van hun kind. Verder wordt aan de ouders gevraagd naar hun mening over de vroegschoolse educatie en de samenwerking met de voerschool. De ouders ontvangen nieuwsbrieven, rapporten, digitale informatie en de schoolgids. Daarnaast zijn directie en team altijd bereid tot dialoog met betrokkenen bij de school. Enkele ouders hebben in het gesprek met de inspectie aangegeven dat de directie en leraren goed bereikbaar zijn.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Met genoegen hebben wij het inspectierapport van het kwaliteitsonderzoek, d.d. 6 december 2018, gelezen. We zijn zeer trots op het feit dat u aangeeft dat er op dit moment geen verbeterpunten zijn. Dit bevestigt ons dat we de juiste focus hebben. Het spelend leren in de onderbouw, het leren zichtbaar maken, de leerkrachtvaardigheden en de verantwoording van ons onderwijs zullen ook de komende jaren onze speerpunten blijven.